

Vana-Võromaa muuseumide tööplaani aastaks 2025

Lühendid: E - eesmärk; T - tegevus; Mõ – Mõniste Talurahvamuuseum; Ka – Karilatsi Vabaõhumuuseum; Ku – Vana-Võromaa Kultuurikoda; Kr – Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum

E-1. Oleme üle-eestiliselt tuntud turismisihtkoht.

T-1.1. Muuseumide tegevuse aktiivne turundamine.

Tegevuse täpsustus: Turundus- põhimõtete kokkuleppimine. Koostatakse turundusplaani

Kõiki Vana-Võromaa Muuseumi hõlmava ühise turundusplaani väljatöötamist kavas pole. Iga muuseum lähtub turundustegevuses oma võimalustest ja prioriteetidest.

Kõikide nelja muuseumi koostöös antakse välja veebipõhist muuseumide uudiskirja, avaldatakse ühisreклаame ja Vana-Võromaa muuseumide tegemisi tutvustavaid artikleid erinevates meediaväljaannetes, osaletakse Tartu haridusmessil, erinevatel sündmustel (Seto Kuningriigi päev, Sibulatee jms), Võrus toimuvatel festivalidel (folkloorifestival, lastefestival).

2025. aasta jooksul valmib muuseumide kiirendi taotlusvooru rahastusel Vana-Võromaa Muuseumide ühine koduleht aadressiga vorumaamuuseumid.ee. Sellega muutub veebis nähtavaks Vana-Võromaa Muuseumid kui tervik ning leitavaks ka erinevate otsingumootorite abil (seni olid leitavad üksnes eraldiseisvad muuseumid). Projekti raames saavad uued kodulehed ka kõik neli Vana-Võromaa muuseumit. Uued kaasaegsed kodulehed muutuvad huviliste jaoks informatiivsemateks, lihtsamini jälgitavateks ning kättesaadavaks ka vaegnägijatele. Loodavad otsingufiltrid lihtsustavad muuseumidest sobivate haridusprogrammide leidmist.

Igal muuseumil on oma sotsiaalmeedia kanalid (FB, Instagramm jms) kuhu tehakse postitusi vähemalt paar korda nädalas. Nende läbi laienevad muuseumide veebipõhiseid kogukonnad ning suureneb reklaami levik suust-suhu. Muuseumide ja nendes toimuvate ürituste kohta jagatakse infot erinevatel veebilehtedel, nagu põlvamaa.ee, kultuurikava.ee, kultuuriaken.tartu.ee jne. Kõikide muuseumide tutvustused koos külastusinfoga on üleval veebilehel puhkaeestis.ee ning seal olevat teavet värskendatakse vähemalt kaks korda aastas.

Ka:

- Muuseumi Instagrammi konto loomine;
- Muuseumisündmusi tutvustavate kuulutuste kujundamine ning jagamine sotsiaalmeedias, koostöövõrgustikes, erinevates gruppides ja lehtedel;
- Muuseumi veebilehel oleva info pidev ajakohastamine ning uudiste lisamine;
- Puhkaeestis.ee veebilehel oleva info värskendamine vähemalt kaks korda aastas;
- Info muuseumis toimuvatest üritustest veebilehtedel;
- Hooajajärgsete tutvustavate reklaamide koostamine ja jagamine.

Mõ:

- Igakuised postitused Vana-Võromaa Muuseumide uudiskirjas; kohalikus Mehkamaa Infolehes, Rõuge vallavalitsuse lehes Mägede Hää, Uma lehes, Võrumaa Teatajas ja Lõunalehes.
- Ürituste info avaldamine portaalis kultuurikalender, kultuurikava.ee, lastega.ee ning Rõuge valla kodulehel.

- Muuseumi postkaardi, mis sisaldab teavet muuseumis toimuvatest sündmustest, uuendamine;
- Muuseumi meenete väljatöötamine;
- Tuntuse suurendamine väljaspool Eestit.

Ku:

- Igakuised postitused Vana-Võromaa Muuseumide uudiskirjas; näituste tutvustamine Võru Linna Lehes, Võrumaa Teatajas, ERR, Lõuna-Eesti Postimehes ja Lõunalehes, postitused FB ja Instagrammis; näituseplakatite kujundamine ja levitamine
- Ürituste info avaldamine portaalides kultuurikalender, kultuurikava.ee
- Muuseumi meenete väljatöötamine;
- Tuntuse suurendamine väljaspool Eestit.

T-1.2. Võimalike koostööpartneritega koostöö sõlmimine ja hoidmine.

Tegevuse täpsustus: Uuendatakse olemasolevaid koostöösuhteid. Messidel jt üritustel luuakse uusi koostöö - suhteid. Teavitustegevused.

Kõik muuseumid jätkavad koostööd olemasolevate partneritega. Võimalusel osaletakse erinevatel turismi- ja haridusmessidel. Uuendatakse muuseumide tutvustavaid infomaterjale.

Ka: Otsepostitused muuseumitundidest Põlva, Räpina, Otepää, Kanepi, Võru, Tartu valla ja linna haridusjuhtidele.

Mõ: Koostöö jätkamine olemasolevate partneritega: Kotuse võrgustik, Hargla ja Kangsti külaseltsid, Alaveski Loomapark, Mehkamaa Kultuuriselts, Rõuge rahvamaja, Karula naisselts.

Kr: muuseumi teavitustegevus toimub koostöös Võrumaa keskraamatukogu ja Võru Kreutzwaldi Kooliga, kes teavitab muuseumi ja kooli ühistööst aineõpetajate listi kaudu.

Ku: muuseumi koostöö jätkub ja tiheneb Võrumaa keskraamatukogu ja Võru Linnavalitsusega, koolide- ja lasteaedadega ja teiste kogukonna gruppidega.

T-1.3. Giididele muuseumide tutvustusürituste korraldamine.

Tegevuse täpsustamine: Korraldatakse muuseumide infopäev millest teavitatakse turismifirmasid ja giidide ühendusi.

Turismifirmadega suhtlemine toimub iga muuseumi tasandil. Otsitakse koostöövõimalusi turismiettevõtete ja reisisaatjatega.

Ka: Koostöövõimaluste otsimine giidide ühenduste ja reisisaatjatega. Nende kutsumine suuremate ürituste raames muuseumisse.

Mõ: Infopäeva korraldamist kavas pole. See on asendatud otsesuhtlusega kutsudes neid muuseumiga tutvuma neile sobival ajal.

T-1.4. Turismimesseidel osalemine.

Tegevuse täpsustamine: Osaletakse kohalikel ja rahvusvahelistel messidel. Teavitusmaterjalid uuendatakse vastavalt vajadusele.

Võimaluste piires osaletakse eesti sisestel turismimesseidel. Uuendatakse olemasolevaid teabematerjale.

T-1.5. Üksikkülastajatele ja kogukonna gruppidele elamuslike programmide väljatöötamine.

Tegevuse täpsustus: Selgitatakse välja aktiivsed seltsingud jt kogukondlikud ühendused, keda teavitada. Koostatakse programmid.

Muuseumides läbiviidavatest haridusprogrammidest ning pere- ja teemapäevadest teavitatakse üldsust läbi sotsiaalmeedia kanalite, suunatud postituste ning igakuiselt ilmuva muuseumide uudiskirja.

Ka: Projekti „Pärandoskuste väärtustamine“ raames viiakse läbi teemakohaseid õpitubasid. Üksikkülastajatele pakutakse erinevaid meisterdamise ja kaasategemise võimalusi. Muuseumi väljapanekuid täiendatakse uute õppevahendite (koopiaesemed, mänguvahendid, tööriistad, mudelid, kompimiskotid jms) ning metoodilise materjaliga kasutamiseks nii muuseumitundides kui ka iseseisva muuseumikülastuse käigus. Külastajatel luuakse uusi kaasahaaravaid võimalusi. Töötatakse välja tsõõriplatsist lähtuvad uued programmid, näiteks „Mängud ja kombed tsõõriplatsil“, „Traditsioonilised talutööd“.

Mõ: Projekti „Pärandoskuste väärtustamine“ raames toimub 8 õpituba. Muuseumis saadavat kogemust rikastab hobuteemaline tsõõriplats, mille juurde töötatakse välja 2 uut programmi. Töötatakse välja Päkapikumaa uus programm.

Kr: Kogukonnale ja üksikkülastajatele toimuvad üritused on seotud Eesti raamatu aastaga: Eesti Kirjanduse päev; Koidula luulekonkurss; emakeelepäeva tähistamine; muuseumiöö „Öös on raamatut“; linlane lauluisa juures; B. Kangro mälestuspäev; ettelugemisepäev; Võru keele nädal; Kreutzwaldi mälestuspäev.

Ku: Uued haridusprogrammid töötatakse välja kuuel teemal, galeriinäituste juurde koostatakse sobivad publikuüritused, koostatakse muuseumiöö teemal näitus ja üritused.

T-1.6. Digi- jt tehniliste lahenduste kasutusele võtmine ning materjalide väljatöötamine.

Tegevuse täpsustus: Selgitatakse välja maksumus ning tehnilised võimalused, rakendatakse programmides. Näitusekeskkondade

Uusi digilahendusi lisandumas ei ole.

T-1.7. Muuseumide ajalooliste hoonete heas korras hoidmine.

Tegevuse täpsustus: Remondivajaduse hindamise ja säilituskavade koostamisse kaasatakse spetsialistid. Eelarvesse kavandatakse vajalikud vahendid.

Hinnatakse hoonete remondivajadusi. Koostatakse investeeringute kava ning töid teostatakse vastavalt eelarvelistele võimalustele. Lihtsamaid remondi- ja hooldustöid tehakse muuseumide enda jõududega.

Ka: Neljal eksponaathoonel (koolimaja, laut-ait, ait-kuur, saun) vahetatakse välja laastukatused.

Mõ: Hetkel pole suuremaid töid kavandatud.

Ku: Koostöös ERKASega korraldatakse III korruse püsinäituse ruumes põrandakatte vahetus ning fuajee remont ja varikatuse korrastamine. Treppidel lisatakse laste kõrgusele vajalikud lisakäsi puud. Hoidlatesse lisatakse riuleid.

Kr: Hetkel pole suuremaid töid kavandatud.

T-1.8. Karilatsi muuseumi rahvamaja remontimine.

Tegevuse täpsustus: Veevärgi ja sanitaarruumide korrastamine, vajadusel suurkaevu rajamine. Seinte soojustamine, vana fassaadi ennistamine, akende omaaegse ilme taastamine.

Ressursside nappuse tõttu nimetatud töid 2025. aasta jooksul ei teostata.

T-1.9. Muuseumide töötajate töötingimuste parandamine.

Tegevuse täpsustamine:

1. Remonttööd tehakse vastavalt remonditaotluste heakskiitmisele ja vahendite eraldamisele.

Ka: Küttepuude tellimine ja riidastamine ning hoonete kütmine. Muuseumitöötajate oma-jõududega kontoris põranda värvimine ning uste ja akende korrastamine.

E-2. Põhjalikud esinduslikud kogud on korras, täienemas ja teaduslikus kasutuses.

T-2.1. Lepitakse kokku lähiajaloo kogumise teemad ja põhimõtted.

Kogumistöö toimub vastavalt väljatöötatud põhimõtetele. Pikaajalisema plaani puudumisel koostatakse kava 2025. aastaks.

T-2.2. Museaalide korrastamine ja vastavalt vajadusele konserveerimine.

Ka:

- Ekspositsioonihoonete ja nendes eksponeeritavate museaalide koristamine ja hooldus.
- Inventeeritakse kaardikogu, audiovisuaalne kogu ja kunstikogu. Inventuuride käigus vaadatakse üle museaalide seisukord, täiendatakse kirjeldusi ja digikujutisi.

Mõ:

- 4 eset saadetakse konserveerimiseks Konserveerimis- ja digiteerimiskeskusesse Kanut.
- Lähtuvalt seisukorrast konserveeritakse omal jõul ekspositsioonis ja avahoidlates olevaid kahjustunud puitsemeid.
- Inventeeritakse etnograafia- ja ajalooliste esemete kogud.

Ku:

- Konserveerimis- ja digiteerimiskeskuse Kanut tööplaani vastu võetud 9 eset (konserveerimiseks (VK 2451 Aj 859, VK 1565 E 146, VK 1913:1 E 207:1, VK 1913:2 E 207:2, VK 1608:4 E 152:4, VK 351:1 E 23:1, VK 5691:1 Aj 2111:1, VK 1356:1 Aj 429:1, VK 2289 R192)
- Tulenevalt püsinäitusel plaanis olevast põrandakatte vahetust vajalik eksponeeritavate esemete kaitsmine ja korrastamine.
- Korralised inventuurid arhiivkogus (19156 museaali), kunstikogu (1881 museaali).

Kr:

- Riikliku tellimuse alusel konserveeritakse Konserveerimis- ja digiteerimiskeskuses Kanut 3 museaali.
- Korraline kunstikogu inventuur.

T-2.3. Kõik museaalid digiteeritakse nõuetekohaselt ning tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Ka:

- Digikujutiste lisamine ja uuendamine.

Mõ:

- 2025. aastal põhirõhk arhiivmaterjali digiteerimisel: Konserveerimis- ja digiteerimiskeskuse Kanut.
- 2025. aasta tööplaanis on 8 MF arhiivmaterjali ning ühe kunstikogu eseme digiteerimine.
- Muuseumis kohapeal on plaanis alustada väiksemõõtmeliste arhiivmaterjalide (max. A3) digiteerimist.

Ku:

- Muuseum taotles Muinsuskaitseameti poolt korraldatud projektis esemepärandi digiteerimine 2025-2029 kokku 2600 museaali digiteerimist (1600 kunstikogust ja 1000 klaasnegatiivi). Tulemust pole veel avalikustatud.
- Jooksvalt digiteeritakse ja lisatakse digikujutisi vastavalt tehnilistele võimalustele.

Kr:

- Aasta jooksul laekunud kogu tulme digiteeritakse ja tehakse kättesaadavaks avalikus MuIS portaalis.
- Nõuetele mittevastavate piltide asendamine vastavalt võimalustele.

T-2.4. Abikogu täiendamine esemete ja museaalide koopiatega programmides ja näitustel kasutamiseks.

Ka: Koopiaesemete valmistamine.

Mõ: Abikogu täiendatakse vastavalt programmide temaatikale ning programmijuht-giidi soovidele.

2025. aastal plaanis abikogu korrastus ja vastavalt vajadusele kogus olevate esemete asendamine. Peale korrastamist laetakse abikogu esemete kujutised MuIS süsteemi.

Ku: Abikogu täiendatakse vastavalt programmide temaatikale, abikogu hoiustamistingimusi parandatakse, seatakse sisse uued riulid.

Kr: Kogude, sh abikogude täiendamine vastavalt kavas olevatele programmidele ja vajadusele. Jätkata abikogu sisestamisega MUISi.

T-2.5. Valmistatakse ette nelja muuseumi ühishäituse sh rändnäituse.

Suuremat ühishäituse projekti kavas pole. Karilatsi muuseumi algatusel on valmimas rändnäitus kohalikust taimerikkusest. Näitus koosneb 15-16 fotost, mis on allkirjastatud eesti-, võro- ja ladinakeelsete taimenimedega. Arutelu all on olnud ühishäitus Setomaa Muuseumidega.

T-2.6. Koostöö tegemine haridusasutuste, teadlaste jt huvigruppidega

Ka:

- Jätkub ja laieneb koostöö Põlva kooli ja Põlva Gümnaasiumiga,
- Tartu Kõrgem Kunstikool Pallas-
- võib olla proovida aktiivsemalt ka Kanepi gümnaasiumiga koostööd teha?

Mõ:

- Jätkub koostöö tegemine erinevate haridusasutuste, teadlaste jt huvigruppidega.

Ku:

- Jätkub koostöö tegemine erinevate haridusasutuste, teadlaste jt huvigruppidega. Võru ühe mõjuka perekonna Judeikinite eestvedamisel ja koostöös Juudi muuseumiga planeeritakse ja valmistatakse ette Võru 20. sajandi alguse linnaruumi, juudi palvemaja ja perekond Judeikinite ärisid kajastavat näitust 2026. aasta suveks.
- Tallinna Ülikooli arheoloogiakogu kolimise ja sealse näituse sulgemisega seoses taotleti ja saadi nõusolek Võru püsinäitusele deponeerida siinse muinasaja olulisi tippide.
- Tartu Ülikooli arheoloogiakabinetiga koostöös planeerida AVE 2024 rändnäituse raames Võrumaalt väljakaevatud olulistest esemetest näitus 2025. aasta novembris.

Kr:

- Teha koostööd: Eesti Kirjanike Muuseumide Ühing, Võrumaa Keskraamatukogu, Võrumaa Arenduskeskus, Võru Linnavalitsus, lasteaiad ja koolid; Eesti Kirjandusmuuseum, Puuetega Inimeste Koja Loovusring, Näputüüseltsing.

E-3. Haridustegevus on sisukas ja mitmekülgne.

T-3.1. Luuakse või kinnistatakse koostöösuhted kõikide Vana-Võromaa omavalitsuste ja lasteaedade, koolide ja huvikoolidega.

Ka:

- raamatukogud (Räpina, Vastse-Kuuste, Krootuse, Põlva Keskraamatukogu jne)
- Omavalitsused (Kanepi vald, Põlva vald, Kambja vald jne)
- Koostööpiirkonnad: Postitee, Palverännutee.
- Kultuuri- ja haridusseltsid: Kanepi Seltsimaja, Põlva rahvaharidusselts
- Jätkub Euroopa Kultuuripealinn Tartu 2024 turunduse koostöövõrgustik

Mõ: Jätkuvad loodud koostöösuhted Vana-Võromaa omavalitsuste, lasteasutuste, koolide ja huvikoolidega ja lisanduvad ka uued partnerid.

Ku: jätkuvad loodud koostöösuhted Vana-Võromaa omavalitsuste, lasteasutuste, koolide ja huvikoolidega: Võru Kesklinna Kool, Võru Kreutzwaldi Kool, Võru Gümnaasium, Väike Werrone Kool, Puiga Kool, Parksepa Kool, Rõuge Kool jt

Kr: Viiakse läbi temaatilisi ainetunde, muinasjututunde ja töötubasid. Korraldatakse koos Kreutzwaldi kooliga loovkonkurss õpilastele („Joonistame ja maalime kirjandusmaastikku“). Viiakse läbi Võru Kreutzwaldi Kooli Kreutzwaldi nädalal planeeritud temaatilised ainetunnid koos töötubadega muuseumis.

T-3.2 Lastele ja noortele ja täiskasvanutele pakutakse elamuslikke sisukaid näitusi, praktilisi tegevusi, üritusi ja programme nii muuseumis, veebis kui koostööpartnerite juures.

Ka:

Näitused

- Hooajanäitus (01.05-01.10) tööpealkirjaga „Maarahva lõbustused, meelelahutus ja seltsitegevus 19. ja 20. sajandi vahetuse Vana-Võromaal“.
- Temaatilised väljapanekud:
 - Krootuse Kooli õpilastööde näitus tuulikus
 - Tekstiilide näitus käsitöötars
 - Foto (ränd)näitus „Karilatsi kandis kasvanud“
 - Raamatuaasta näitused Karilatsi Rahvamajas vabanenud raamatukogu ruumis: „meie kandi kirjanikud“ ja „Karilatsi raamatukogu 1917-2024“
- Diginäitused:
 - Kiukanepi kasvatamine ja töötlemine
 - Karilatsi kandis kasvanud

Üritused muuseumis ja koostööpartnerite juures

- Ökofestival (augustis)
- Pärandoskuste päevad (28. juuni ja 16. august)
- Rahvakalendri perepäevad (vastlad, jõulud, lihavõtted)
- Meisterdamise töötoad
- Tellitud väljasõiduprogrammid Uuspärimusfestivalile (juuni) ja Pärimustantsu festivalile (august)
- Kahe muuseumi laager (koostöös Maanteemuuseumiga)
- Võru keele laager Mõniste lastele
- Võru keele laager kõikidele huvilistele

Mõ:

Näitused

- Ajutised näitused
 - Munamäe meenete väljapanek (Riho Lehiste erakogu)
 - Ülle Hummala tööde väljapanek
 - Toolid Mõniste Talurahvamuuseumi kogudest
- Püsinäituse täiendamine
 - Artur Ammase püsiväljapanek

Väljasõiduprogrammid vastavalt tellimustele

- Kiviaja õppepäev,
- talulaste mängupäev,
- leivapäev,
- nahkade parkimise õppepäev,
- pärandtegevuste õppepäev,
- mi uma savvusann
- mesinduse teemaline õppepäev.

Üritused muuseumis ja koostööpartnerite juures

- Kangsti külaselts külapäevad,
- Uma öölaat,
- Võru Pärimusvestival,
- Võru keele laagri läbiviimine,
- Muuseumiöö.
-

Ku: Galeriinäitused:

- Viljandi Kultuuriakadeemia näitus „Ajajõgi“
- Ago Ruusi isikunäitus „Kutse“
- Johannes Luik isikunäitus
- Toomas Kuusing maali- ja graafikanäitus „Harilikud inimesed“
- Marko Mäetamm juubelinäitus
- Mehhiko rahvuslik tekstiilinäitus
- Mara Ljutjuk maalinäitus
- Valdur Ohaka 100 maalinäitus
- Ajutised näitused
- Trükikunsti näitus
- Teemaatiline väljapanek
- 2025 on raamatuaasta
- Muuseumitunni teema
- Võru linna sünnipäev
- Jõuluehted
- Väljaspool muuseumi
- Esko Lepa raamatumärgised Võrumaa keskraamatukogus
- Raamatuillustratsioonid Võrumaa keskraamatukogus

Sissetoodud näitused

- Arheoloogilised välitööd 2024

Uued haridusprogrammid töötatakse välja 6 teemal.

Kr:

- Täiendatakse uute materjalidega näitust „Muuseumimaastikud ja nende kujundajad“.
- Ajutised väljapanekud „Kreutzwaldi isiklik raamatukogu“, „Minu lemmikraamat“.
- Virtuaalnäitus „Kreutzwaldid Kreutzwaldi juures“.
- Välja töötada uus programm „Eesti Raamatu Aasta raamat“ ja töötuba.

T-3.3. Viiakse läbi küsitlused laste ja noorte, täiskasvanute ning haridusasutuste huvide väljaselgitamiseks.

Tegevuse täpsustus: Korraldatakse arutelu teemadest, mida küsitlus haarab. Koostatakse küsimustikud. Sõlmatakse kokkulepped sihtrühmade esindajatega küsitluste levitamiseks. Analüüsitakse vastused.

Kõikides muuseumides toimub suusõnaline tagasisidestamine. Uue kodulehe kasutuselevõtuga tekib külastajatele võimalus veebipõhiseks tagasisidestamiseks.

T-3.4. Praktikavõimaluste pakkumine kutseharidusasutuste ja kõrgkoolide õppuritele.

Tegevuse täpsustus: Iga-aastaselt teavitatakse praktikavõimalustest otsekontaktidega, messidel, haridusasutuste teabelehtedel.

Praktikavõimalustest teavitatakse Võru Instituudi ja muuseumide kodulehtedel. Teatud juhtudel võetakse ka õppeasutustega ise ühendust ja tehakse pakkumisi.

T-3.5. Tegevuste kavandamise ja läbiviimisesse kaasatakse kogukond, seltsid, noorteorganisatsioonid jt kohalikud partnerid.

Tegevuse täpsustus: Kaardistatakse võimalikud koostööpartnerid ning nende huvi ühistegevusteks, tehakse koostööd.

Ka: Osaletakse Karilatsi Külaseltsi ja Postitee MTÜ nõupidamistel. Ühise esindusega ollakse võimalusel väljas turismivaldkonna üritustel.

Mõ: Koostöö piirkonnas Kotuse võrgustikuga, Hargla ja Kangsti külaseltsid, Alaveski Loomapark, Mehkamaa Kultuuriselts, Rõuge Rahvamaja, Karula Naisselts. Külajutu kolmapäevade läbiviimiseks kaasatakse kogukonda.

T-3.6. Kooolituste korraldamine huvirühmadele

Tegevuse täpsustus: Pakutakse ning viiakse läbi või vahendatakse autentses keskkonnas pärandkultuuriga seotud kooolitusi täiskasvanutele.

Kultuurkapitali rahastusel viiakse Mõniste ja Karilatsi vabaõhumuuseumides läbi pärandoskuste taaselustamise töötubasid:

Ka:

- Laastukatuse loomise töötuba
- Pärandoskuste päevad 28. juuni ja 16. august (puutöö, seebi keetmine, kirivöö kudumine, heinaniitmine, metallitöö jms)

Mõ:

VEEBRUAR

- Viltimine, prillitoos või saunamüts. Liilia Tann.
- Lillekiik makramee tehnikas. Dagmar Rosenberg.

MÄRTS

- Kes kasvas vanaema aias? Vana aia kujundamine ja taastamine. Tiia Trolla

APRILL

- Nuga ja kirves. Teritamine. Käsitlemine. Õige tehnika kasutamisel. Meelis Kihulane.
- Traditsioonilised piirdeaiad – millal, millest ja kuidas? Liispet Jalandi.

JUUNI

- Saunapärimus ja vihtade tegemine. Eda Veeroja
- Vikate ettevalmistamine tööks, varre otsa panemine, pinnimine. Vikati käes hoidmine. Hollo Agu.
- Haanimiihi nõvvokoda. Loogarakendi tutvustamine. Vankriga sõit. OÜ Küti Konverentsitalu.

JUULI

- Õunapuude suvine lõikus. Willike OÜ
- Mesindus. Kellele ja miks? Piirkonna mesindus. Mario Kalmet.
- Sepatööd. Naela või ehte se pistamine. Peeter Reemann
- Tegevused lastele, mesindusteelmaline programm, ajaloo näitus.

SEPTEMBER

- Euroopa meister hirvepeibutamises Innar Uus vestab oma lugusid.
- Kuimuudu ragomisõga rikkas jäiä. Rainer Kuuba.

OKTOOBER

- Lambapäev. Villa teekond lõngani läbi tegevuste.

DETSEMBER

- Verivorstide tegemine ja süldi keetmine.

Kr:

- Raamatute parandamise ja köitmise töötoad;
- Tekstiilitööde töötuba.

T-3.7. Pakutakse koolidele abi õpilaste loovtööde ja uurimuslike tööde korraldamisel.

Õpilasi on juhendatakse vastavalt õpilaste soovidele, on korraldatakse loovtööde võistlus.

T-3.8. Tagasiside kogumine veebis ja kohapeal.

Tegevuse täpsustus: Kavandatakse ja rakendatakse tagasiside kogumise ja analüüsimise metoodika.

Muuseumide ühist tagasiside kogumise ja rakendamise metoodikat pole välja töötamisel. Kõikides muuseumides küsitakse suusõnaliselt tagasisidet ning uue kodulehe valmimisel tekib ka veebipõhine tagasisidestamise võimalus.

E-4. Välja on arendatud uued suunad.

T-4.1. Taluelu aktiivsem tutvustamine koostöös lepinguliste koostööpartneritega.

Tegevuse täpsustus: Võimalusel sõlmitakse koostöölepped traditsiooniliste talutööde ja koduloomade tutvustamiseks. Tulemusi tutvustatakse programmides ja aktiivsete tegevustena.

Ka:

- Taluelu ja -tööde tutvustamine jätkub. Õpilastele pakutakse muuseumitunni raames võimalust proovida kätt erinevate põllutööde tegemisel (viljakülv ja -lõikus, aedviljakülv, rohimine, saagikoristus).
- Seoses ajutise näitusega talurahva lõbustustest valmib näitust täiendav muuseumitund tsõõriplatsi mängudest, talurahvalõbustustest ja muudest meelelahutusvõimalustest vanal ajal.

Mõ:

- Jätkatakse traditsiooniga tutvustada talurahvamuuseumis taluloomi: muuseumis elavad külastushooajal kanad ja küülikud;
- Naabri krundil elavad hobused rikastavad muuseumielamust;
- Rajatud hobuteemaline tsõõriplats loob uut väärtust ja võimaldab koostada talurahva elu tutvustavaid programme;
- Lambapäeval tuuakse muuseumisse lambad;
- Pakutakse võimalust proovida kätt erinevate talutöödega.

T-4.2. Mõniste muuseumis tutvustatakse mesindust.

Tegevuse täpsustus: Hangitakse inventar mesilaste pidamiseks, kavandatakse ja viiakse ellu mesinduse tutvustamiseks vajalikud tegevused järgides ohutusnõudeid.

Mõ:

- Jätkatakse 2024 aastal välja töötatud programmidega.
- Kultuurkapitali rahastusel viiakse läbi mesinduse õppepäev juulis (Mario Kalmet).

T-4.3. Karilatsi muuseumi väliala elavdamine.

Tegevuse täpsustus: Projekti tellimine ja ala kujundamine juhendatud ja iseseisvate tegevuste läbiviimiseks.

Ka:

2024. aastal valmis projekti „Karilatsi ja Moniste vabaõhumuuseumide tsõõriplatsid“ raames muuseumi ala hobuajastust inspireeritud kiige ehk tsõõriplats, mille kontekstis on koostamisel uurimustöö „Lõbustused ja meelelahutus 19. -20. sajandi vahetuse Vana-Võromaal“ loomisel vastavasisuline hooajanaütus ning välja töötamisel uued programmid.

T-4.4. Karilatsi muuseumis pärimuspulmade korraldamine.

Tegevuse täpsustus: Kodulehel teavitatakse Vana- Võromaa pärimuspulma korraldamise võimalustest. Erinevate ajastute pärimuspulmade programmide väljatöötamine.

Pärimuspulmade korraldamise võimalusest on teave muuseumi kodulehel.

T-4.5. Kultuurikojas erinevate ajastute rõivaste rekonstruktsioonide esitlemine.

Tegevuse täpsustus: Ekspositsiooni rikastatakse Tamula kiviaja küti, Siksälä 14. sajandi naise ja Võru 19. sajandi naise rõivaste rekonstruktsioonidega.

2025. aastaks vastavaid tegevusi ei planeerita.

T-4.6. Kultuurikojas nõukogudeaegse väljapaneku koostamine koostöös teiste muuseumidega.

Tegevuse täpsustus: Püsinäitusele nõukogudeaja väljapaneku planeerimine, ettevalmistamine ja esemete kogumine.

Plaanis küsimustiku koostamine, lugude ja esemete kogumine.

T-4.7. Kreutzwaldi muuseumi aia plaani koostamine ja aia väljaarendamine.

Tegevuse täpsustus: Koostatakse aia planeering, mis võtab arvesse kujunenud olukorda ja arvestab muuseumipoolseid ettepanekuid.

Aia planeering on koostamisel.

E-5. Organisatsioon on ühtne ja tegus.

T-5.1. Uue kodulehe loomine nelja muuseumi koostöös.

Tegevuse täpsustus: Töögrupi loomine. Kodulehe ülesehituse ja haldamiskorra kaasajastamine

2025. aasta jooksul valmib muuseumide kiirendi taotlusvooru rahastusel Vana-Võromaa Muuseumide ühine koduleht vorumaamuuseumid.ee. Projekti teostamise periood on 01.01.-31.12. 2025. Töögrupid luuakse vastavalt tööde ajagraafikule ja vajadusele.

T-5.2. Korraldatakse ühisüritusi, millest on kõikidel töötajatel võimalik osa võtta.

Tegevuse täpsustus: Kord poolaastas kavandatakse muust tööst vaba päev, mida kasutatakse ühisüritusteks.

Kavas on korraldada kaks väljasõidupäeva, tutvumaks teiste muuseumide ja Eesti looduskaunite paikadega.

T-5.3. Korraldatakse ühiseid temaatilisi koosolekuid.

Tegevuse täpsustus: Muuseumide juhtgrupp koguneb regulaarselt aktuaalse teema käsitlemiseks.

Igakuiselt toimuvad temaatilised koosolekud, kus osalevad muuseumide juhid ja vastavalt arutlusele tulevale temaatikale kas koguhoidjad, muuseumipedagoogid jne.

T-5.4. Korraldatakse töövarjupäevi oma ja teistes organisatsioonides.

Tegevuse täpsustus: Igale töötajale luuakse võimalus minna kolleegi tööd jälgima vähemalt üheks päevaks.

Võimalused loodud, tegevus toimub vastavalt töötajate soovidele.

T-5.5. Koostatakse artiklid Vana-Võromaa muuseumide tegevuse kajastamiseks WI toimetiste sarjas.

Tegevuse täpsustus: Muuseumide kogutud teave arutatakse läbi ning otsustatakse, mida väljundina kajastada. Kirjutatakse artiklid WI toimetistesse ja avaldatakse.

Muuseumitöötajaid ergutatakse rohkem tegelema uurimistööga. Valmimas on uurimistöö teemal: Maarahva lõbustused, meelelahutus ja seltsielu 19.-20. sajandi vahetuse Vana-Võromaal – uurimusest näituse ja haridusprogrammideni.

T-5.6. Laiendatakse Vana-Võrumaa muuseumide uudiskirja lugejaskonda.

Tegevuse täpsustus: Muuseumid jagavad aktiivselt teavet uudiskirja olemasolu kohta. Trükitakse näidiseksemplarid uudiskirja tutvustamiseks.

Kuna muuseumide uudiskirja lugejate arvu kasv on aeglustunud, siis tutvustatakse aktiivsemalt sellega liitumise võimalusi. Vastavat infot jagatakse sotsiaalmeedias.

Koostas Kersti Liloson
Muuseumiosakonna juhataja

19.02.2025